

הלבבות טמאת צרעת פרק טז

א. בית המנגע, אב מאבות הטמאות: כל הנוגע בו, יטמא. וכן אבנים שחולצין ממנו אחר הסגר, או אבנים ועצים ועפר שלבית כשנותצין אותו כלן אבות הטמאות; וכל כזית מהן, מטמא אדם וכלים במגע ובמשא ובביאה.

ב. פיצד: אם נכנס מהן כזית לבית טהור, נטמא כל אשר בבית מאדם וכלים שכלן מטמאין בביאה, כאדם מצרע. וכלן אסורין בהניה; ואם שרפן, ועשה מהן סיד הרי זה אסור בהניה: שנאמר "צרעת ממארת" (ויקרא יד, מד) תן בו מארה, ואל תהנה בו. וכלן משלחין אותן חוץ לעיר, אף על פי שאינה מקפת חומה.

ג. בית מסגר אינו מטמא אלא מתוכו, שנאמר "והבא, אל-הבית, כל-ימי, הסגר אתו יטמא, עד-הערב" (ויקרא יד, מו). אבל המחלט מטמא מתוכו ומאחוריו, שהנוגע בו מאחוריו טמא: שנאמר "צרעת ממארת . . . בבית, טמא הוא" (ויקרא יד, מד) וכי טהור היה, אלא הוסיף לו טמאה על טמאתו, שיהיה כלו טמא, ויטמא מאחוריו. וכן אבנים שיש בהן הנגע במסגר, מטמאין מאחוריהן.

ד. אחד המסגר והמחלט, לטמא בביאה. פיצד: בית שהיה מסך על גבי בית מנגע, בין מחלט בין מסגר, או אילן שהוא מסך עליו העומד תחת האילן, או הנכנס לבית החיצון טמא: שהרי הוא והבית הטמא, תחת אהל אחד.

ה. וכן אבן מנגעת הנכנסת לאהל, והנחה שם נטמא כל אשר באהל. היתה מנחת תחת האילן, והטהור עובר נטמא; היה הטהור עומד תחת האילן, ועבר אדם באבן מנגעת לא טמאהו. ואם הניחה שם, טמאהו: שמושב המנגע כמוהו בין אדם בין כלים, בין אבנים ועציו ועפרו.

ו. המאהיל בידו על אבן מנגעת, או שהאחילה עליו טהור: עד שיגע. טהור שנכנס לבית מנגע דרך אחוריו, אפלו נכנס כלו חוץ מחטמו טהור: שנאמר "והבא, אל-הבית" (ויקרא יד, מו), דרך ביאה טמאה תורה.

ז. טהור שהכניס ראשו ורבו לבית טמא, נטמא. וכן טלית טהורה שהכניס ממנה שלוש על שלוש לבית טמא, נטמאת; וכן כלי חרס שהכניס אורו לבית טמא, נטמא. אבל שאר כלים, עד שיכניס רב הכלי; ומשיכניס רבו, נטמא מיד.

ח. במה דברים אמורים, בכלים שנכנסו חלוצין. אבל אדם מישראל שנכנס לבית מנגע, והוא לבוש בגדיו, וסנדליו ברגליו, וטבעותיו בידיו הרי האדם טמא מיד; ובגדיו טהורים, עד שיששה שם כדי שיסב אדם ויאכל כשלוש ביצים פת חטים בלפתן: שנאמר "והשכב בבית, יכבס את-בגדיו; והאכל בבית, יכבס את-בגדיו" (ויקרא יד, מז) וכי תעלה על דעתך שאין בגדיו מטמאין, עד שיאכל שם; אלא לתן שעור לשוכב פאוכל. ואחד השוכב, או היושב או העומד אם שקה כדי לאכל שעור אכילה האמורה, נטמאו בגדיו.

ט. מי שנכנס לבית מנגע, וכליו על כתפו, וסנדליו וטבעותיו בכפו הוא והן טמאין מיד: שאינו מציל מלטמא מיד, אלא

כלים שהוא לְבוש בָּהֶן. וְכֵן הַגּוֹי וְהַבְּהֵמָה שֶׁהֵיוּ מְלַבְּשִׁין בְּכֵלִים, וְנִכְנְסוּ לְבֵית מִנְגַּע נִטְמָאוּ הַכֵּלִים מִיָּד; אֲבָל הַגּוֹי אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמָאָה, כַּבְּהֵמָה.

י. מִי שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּבֵית מִנְגַּע, וּפָשַׁט יָדָיו חוּץ לְבֵית, וְטִבַּעוֹתָיו בְּיָדָיו אִם שָׁהָה כְּדֵי אֲכִילַת הַשְּׁעוֹר נִטְמָאוּ הַטִּבַּעוֹת, אִף עַל פִּי שֶׁהָן בַּחוּץ. וְכֵן הָעוֹמֵד בַּחוּץ, וּפָשַׁט יָדָיו לְבֵית מִנְגַּע נִטְמָאוּ יָדָיו בְּלֶבֶד מִיָּד. וְאִם שָׁהוּ יָדָיו בַּפָּנִים כְּדֵי אֲכִילַת הַשְּׁעוֹר, נִטְמָאוּ טִבַּעוֹתָיו; וְאִם לֹא שָׁהוּ, טְהוֹרוֹת.

יא. כָּל הַמַּצִּיל בְּצִמִּיד פְּתִיל בְּאֵהָל הַמֶּת, מַצִּיל מְכֶסֶה בְּבֵית מִנְגַּע; וְכָל הַמַּצִּיל מְכֶסֶה בְּאֵהָל הַמֶּת אֶפְלוּ הָיָה מְגָלָה בְּבֵית הַמִּנְגַּע, הָרִי זֶה טְהוֹר.

יב. פִּיצוּד: כָּלִי חֶרֶס אוֹ כָּלִי אֲבָנִים וְכָלִי אֲדָמָה וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן, שֶׁהֵיוּ אוֹכְלִין וּמִשְׁקִין וְכֵלִים בְּתוֹכָן, וְהֵיוּ מְכַסִּין בְּבֵית הַמִּנְגַּע אִף עַל פִּי שְׁאִינָן מְקַפִּין צִמִּיד פְּתִיל, הֵן וְכָל מֶה שֶׁבְּתוֹכָן טְהוֹר. הַבוֹר וְהַחֲדוֹת שֶׁבְּבֵית הַמִּנְגַּע אִף עַל פִּי שֶׁהָן מְגָלִין, כֵּלִים שֶׁבְּתוֹכָן טְהוֹרִין.

יג. הַצֶּרֶעַת הוּא שֵׁם הָאֱמוֹר בַּשְּׁתָּפוֹת, כּוֹלֵל עֲנִינִים הַרְבֵּה שְׁאִין דּוֹמִין זֶה לָזֶה: שֶׁהָרִי לִבָּן עוֹר הָאָדָם, קְרוֹי צֶרֶעַת; וּנְפִילַת מְקַצֵּת שְׁעַר הָרֹאשׁ אוֹ הַזֶּקֶן, קְרוֹי צֶרֶעַת; וְשְׁנוּי עֵין הַבְּגָדִים אוֹ הַבְּתִים, קְרוֹי צֶרֶעַת. וְזֶה הַשְּׁנוּי הָאֱמוֹר בַּבְּגָדִים וּבַבְּתִים שֶׁקָּרָאָה אוֹתוֹ תוֹרָה צֶרֶעַת בַּשְּׁתָּפוֹת הַשֵּׁם אֵינוֹ מִמִּנְהֵגוֹ שְׁלֵעוֹלָם, אֲלֹא אוֹת וּפְלֵא הָיָה בְּיִשְׂרָאֵל כְּדֵי לְהַזְהִירָן מִלְּשׁוֹן הָרַע.

יד. שֶׁהַמַּסְפֵּר בְּלְשׁוֹן הָרַע, מִשְׁתַּנּוֹת קִירוֹת בֵּיתוֹ. אִם חֲזַר בּוֹ, יִטְהַר הַבֵּית; וְאִם עָמַד בְּרָשָׁעוֹ עַד שֶׁהִתַּךְ הַבֵּית מִשְׁתַּנּוֹן כָּלִי הָעוֹר שֶׁבְּבֵיתוֹ, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְשׁוֹכֵב עָלֶיהָ. אִם חֲזַר בּוֹ, יִטְהַרוּ; וְאִם עָמַד בְּרָשָׁעוֹ עַד שִׁישְׁרָפוֹ, מִשְׁתַּנּוֹן הַבְּגָדִים שֶׁעָלָיו. אִם חֲזַר בּוֹ, יִטְהַרוּ; וְאִם עָמַד בְּרָשָׁעוֹ עַד שִׁישְׁרָפוֹ מִשְׁתַּנָּה עוֹרוֹ וַיִּצְטָרַע, וַיְהִיָּה מְבַדֵּל וּמִפְרָסָם לְבָדוֹ, עַד שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק בְּשִׁיחַת רָשָׁעִים, שֶׁהִיא הִלִּיצוֹת וּלְשׁוֹן הָרַע.

טו. וְעַל עֲנִין זֶה הוּא מִזְהִיר בַּתּוֹרָה וְאוֹמֵר "הַשְּׁמֵר בְּנִגְעֵ-הַצֶּרֶעַת . . . זְכוֹר, אֵת אֲשֶׁר-עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם, בְּדֶרֶךְ" (דְּבָרִים כד, ח-ט): הָרִי הוּא אוֹמֵר הַתְּבוֹנְנוּ מֶה אָרַע לְמִרְיָם הַנְּבִיאָה, שֶׁדִּבְרָה בְּאַחִיהָ שֶׁהִיא גְּדוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּשָׁנִים, וְגִדְּלָה אוֹתוֹ עַל בְּרָפִיָּה, וְסִכְנָה בַּעֲצָמָה לְהַצִּילוֹ מִן הַיָּם; וְהִיא לֹא דִבְרָה בְּגִנוּתוֹ, אֲלֹא טַעַת שֶׁהִשּׁוֹת אוֹתוֹ לְשֹׂאֵר נְבִיאִים. וְהוּא לֹא הָיָה מְקַפִּיד עַל כָּל אֱלוֹ הַדְּבָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה, עָנּוּ מְאֹד" (בַּמִּדְבָּר יבג). וְאִף עַל פִּי כֵן, מִיָּד נַעֲנֶשֶׁה בַּצֶּרֶעַת.

טז. קָל וְחֹמֶר לִבְנֵי אָדָם הָרָשָׁעִים הַטְּפָשִׁים, שֶׁמִּרְבִּים לְדַבֵּר גְּדוּלוֹת וּנְפִלָאוֹת; לְפִיכֹךְ רָאוּי לָמִי שֶׁרָצָה לְכוֹן אַרְחִיו, לְהִתְרַחֵק מִיִּשְׁיבָתָן וּמִלְדַּבֵּר עִמָּהֶן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפַּס אָדָם, בְּרִשְׁתָּהוּ רָשָׁעִים וְסִכְלוֹתָם.

יז. וְזֶה הוּא דֶּרֶךְ יִשְׁיבַת הַלְצִים הָרָשָׁעִים: בַּתְּחִלָּה מִרְבִּין בְּדִבְרֵי הַבָּאִי, כַּעֲנִין שֶׁנֶּאֱמַר "וְקוֹל כְּסִיל, בָּרַב דְּבָרִים" (קוֹהֶלֶת ה, ב); וּמִתּוֹךְ כֵּךְ בָּאִין לְסַפֵּר בְּגִנוּת הַצַּדִּיקִים, כַּעֲנִין שֶׁנֶּאֱמַר "תִּתְּלֵמְנָה, שְׁפִתֵי-שָׁקֶר: הַדְּבָרוֹת עַל-צַדִּיק עֲתָק" (תְּהִלִּים לא, יט); וּמִתּוֹךְ כֵּךְ יִהְיֶה לָהֶן הָרָגֶל לְדַבֵּר בְּנְבִיאִים וּלְתֵן דְּפִי בְּדִבְרֵיהֶם, כַּעֲנִין

שֶׁנֶאֱמַר "וַיְהִי מִלְעֲבִים, בְּמִלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים, וּבּוֹזִים דְּבָרָיו, וּמִתְעַתְּעִים בְּנִבְאִיו" (דברי הימים ב לו, טז); וּמִתּוֹךְ כֵּךְ בָּאִין לְדַבֵּר בָּאֱלֹהִים וְכוּפְרִין בְּעִיקָר, כַּעֲנִין שֶׁנֶאֱמַר "וַיַּחֲפֹאז בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא־כֵן, עַל־ה', אֱלֹהֵיהֶם" (מלכים ב יז, ט).

יח. וַהֲרִי הוּא אוֹמֵר "שֶׁתּוֹ בִּשְׁמַיִם פִּיהֶם; וּלְשׁוֹנָם, תִּהְלֹךְ בָּאָרֶץ" (תהילים עג, ט). מִי גֵרַם לָהֶם לָשִׁית בִּשְׁמַיִם פִּיהֶם, לְשׁוֹנָם שֶׁהִלְכָה תִּחְלָה בָּאָרֶץ. זֶה הִיא שִׁיחַת הָרָשָׁעִים שְׂגוֹרֶמֶת לָהֶן יְשִׁיבַת קִרְנוֹת, וְיְשִׁיבַת כְּנַסִּיּוֹת שְׁלַעֲמֵי הָאָרֶץ, וְיְשִׁיבַת בְּתִי מִשְׁתָּאוֹת עִם שׁוֹתֵי שֵׁכָר.

יט. אֲבָל שִׁיחַת כְּשָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְצַדִּיקֵיהֶם אֵינָה אֶלָּא בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וּדְבָרֵי חֻכְמָה; וּלְפִיכֵךְ הִקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹזֵר עַל יָדֶן, וּמְזַכֶּה אוֹתָן בָּהּ שֶׁנֶאֱמַר "אֲזִנְדָּבְרוּ יִרְאֵי ה', אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ; וַיִּקְשֹׁב ה', וַיִּשְׁמַע, וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ה', וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" (מלאכי ג, טז).